

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce **J. O.,** proti žalované **České správě sociálního zabezpečení,** se sídlem v Praze 5, Křižová 25, o přezkoumání rozhodnutí žalované ve věci poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb.,

takto:

I. Žaloba se **zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalované ze dne 19. 3. 2002, xxx, byla zamítnuta žádost žalobce o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb. uplatněná z důvodu jeho věznění z politických důvodů v době od 12. 3. 1965 do 12. 3. 1966 s odůvodněním, že žalobci nárok na toto plnění nevznikl, protože rozhodnutí Okresního soudu v Ostravě ze dne 27. 11. 1964, sp. zn. 5 T 105/64 o jeho věznění v uvedené době nebylo zrušeno podle zákona č. 119/1990 Sb. ve znění pozdějších předpisů ani zákona č. 198/1993 Sb.

Odvoláním podaným v zákonné lhůtě se žalobce domáhal kladného vyřízení svého odvolání a poukázal na to, že v roce 1992 uplatnil nárok na odškodnění, byl předvolán k Okresnímu soudu v Ostravě, kde mu bylo sděleno, že bude předvolán ještě k nějakému projednání, ale v nutnou dobu byl hospitalizován, takže se omluvil a tím ztratil nárok na odškodné. Vyjádřil naději, že soud vezme jeho odvolání v potaz a sdělí mu nějaký verdikt.

Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že žalobce na podkladě odsuzujícího rozsudku Okresního soudu v Ostravě vykonal v době od 12. 3. 1965 do 12. 3. 1966 nepodmíněný trest odnětí svobody. Předmětným rozsudkem byl odsouzen za trestné činy, které nejsou uvedeny

v § 2 odst. 1 zákona č. 119/1990 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Žalobce mohl dosáhnout rehabilitace jen cestou přezkumného řízení. Návrh na zahájení tohoto řízení žalobce sice podal, ale vzal jej zpět dříve než o něm soud rozhodl. Odsuzující rozsudek tedy v rámci rehabilitačního řízení nebyl zrušen a v důsledku toho nelze na výkon trestu odnětí svobody vykonaný na základě tohoto rozsudku hledět jako na dobu neoprávněného věznění. Za této situace nemohla žalovaná o žádosti žalobce rozhodnout jinak než zamítavě, jak to vyplývá z ustanovení § 40 zákona č. 71/1967 Sb. ve znění pozdějších předpisů a § 2 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb., které vznik nároku výslovně podmiňuje skutečností, že odsuzující rozhodnutí bylo zrušeno podle zákona č. 119/1990 Sb. ve znění pozdějších předpisů, popř. podle zákona 198/1993 Sb. Proto žalovaná navrhla potvrzení napadeného rozhodnutí.

Vzhledem k tomu, že Vrchní soud v Olomouci, který byl věcně a místně příslušný k projednání a rozhodnutí ve věci, tak do 31. 12. 2003 neučinil, byla věc tímto soudem postoupena Nejvyššímu správnímu soudu v souladu s ust. § 132 zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní (dále jen "s. ř. s."), podle něhož nestanoví-li zákon jinak, věci správního soudnictví, v nichž nebylo rozhodnuto do dne účinnosti tohoto zákona (tj. 1. 1. 2003) a v nichž byla dána věcná příslušnost k řízení vrchním soudům nebo Nejvyššímu soudu, převezme a dokončí Nejvyšší správní soud.

Podle ustanovení § 129 odst. 2 s. ř. s. postupuje Nejvyšší správní soud v tomto řízení podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. Účinky procesních úkonů v těchto řízeních učiněných zůstávají zachovány a posoudí se přiměřeně podle ustanovení tohoto zákona.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí včetně správního řízení, které jeho vydání předcházelo a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Z obsahu správního spisu má Nejvyšší správní soud za prokázané, že žalobce byl rozsudkem Okresního soudu v Ostravě ze dne 27. 11. 1964, sp. zn. 5 T 105/64 uznán vinným, že veřejně a pohoršlivým způsobem hanobil skupinu obyvatelů republiky proto, že jsou stoupenci socialistického a státního zřízení a užil násilí v úmyslu působit na výkon pravomoci veřejného činitele a spáchal takový čin se zbraní, čímž spáchal trestný čin hanobení národa, rasy a přesvědčení, trestný čin útoku na veřejného činitele a trestný čin ublížení na zdraví. Za spáchání těchto trestných činů byl odsouzen k úhrnnému a nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku. Přípisem ze dne 24. 6. 1991 adresovaným Okresnímu soudu v Ostravě požádal žalobce o odškodnění podle zákona o soudní rehabilitaci a následně dne 27. 8. 1992 se dostavil k Okresnímu soudu v Ostravě ohledně svého návrhu ze dne 24. 6. 1991 na přezkum a případné rehabilitační řízení ve své trestní věci vedené u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 5 T 105/64 a prohlásil, že podle § 5 odst. 3 zákona č. 119/1990 Sb. bere svůj návrh zpět.

Podle ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb. se zákon vztahuje na občany České republiky, kteří byli vězněni mezi 25.2.1948 a 1.1.2001 a u kterých bylo rozhodnutí o jejich věznění zcela nebo částečně zrušeno podle zákona č. 119/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů nebo podle zákona č. 198/1993 Sb.

Jak vyplývá ze skutkových zjištění, ze kterých vycházela i žalovaná v napadeném rozhodnutí, žalobce nesplňuje zákonem č. 261/2001 Sb. stanovené podmínky pro poskytnutí

jednorázové peněžní částky podle citovaného zákona, protože rozhodnutí o jeho věznění mezi 25. 2. 1948 a 1. 1. 1990, tj. v době od 12. 3. 1965 do 12. 3. 1966, nebylo zrušeno podle zákona č. 119/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů ani podle zákona č. 198/1993 Sb., jak je stanoveno v ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb., když svou žádost o rehabilitaci podle zákona č. 119/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů vzal zpět.

Z důvodů výše uvedených Nejvyšší správní soud žalobu v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť v postupu správního orgánu nebyla shledána nezákonnost. Ve věci bylo rozhodnuto bez jednání v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s., když účastníci řízení s tímto postupem vyslovili souhlas.

Účastníkům nebyla přiznána náhrada nákladů řízení, když žalobce neměl v řízení úspěch a žalované žádné náklady s tímto řízením nevznikly (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. srpna 2003

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu